Серія

“УКРАЇНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ: школи, постаті, проблеми”
Видає філологічний факультет
Львівського національного університету імені Івана Франка

Нудьга Григорій. У колі світової культури / Упорядкування Руслана Марківа. — Львів, Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. — 440 с.

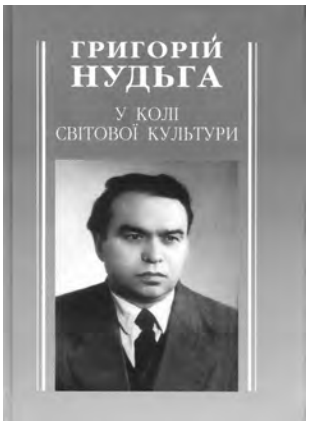

Видання містить дотепер не друковану працю визначного українського фольклориста, літературознавця та культуролога Григорія Нудьги (1913—1994) “У колі світової культури”, а також скорочений виклад його ґрунтовного дослідження “Українська дума і пісня у світі”, повністю опублікованого у двох томах у 1997—1998 роках уже після смерті вченого. Праці Г. Нудьги прикметні використанням величезного фактичного матеріалу, що дозволило вченому майже зримо показати українську духовну культуру в її сприйманні й переосмисленні у світі.

Іван Франко. “Зів’яле листя”: тексти, матеріали, дослідження / Упорядкування Павла Салевича. — Львів, Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. — 425 с.

Книжка — своєрідний науковий компендіум, створений на основі аналізу поетичної збірки Івана Франка “Зів’яле листя”. Зібрані тут праці написані впродовж понад ста років. Автори подають літературознавчі, мовознавчі та фольклористичні напрямки досліджень. Таке об’єднання наукових праць покликане якнайповніше, якнайглибше та якнайяскравіше висвітлити осмислення унікальної збірки Івана Франка. Пропоновані тексти, матеріали та дослідження, подані за часом їх написання, дають змогу, з одного боку, побачити шляхи франкознавчої думки в її часовому вимірі, а з другого — відкривають розмаїття наукової думки, її пошук, контраверсійність і, врешті, світло осягнення й розуміння Франкового поетичного світу, Франкової творчої майстерності.

Гавриїл Костельник на тлі доби: пошук істини: Збірник наукових праць. — Львів; Ужгород: Ґражда, 2007. — 526 с.: іл.

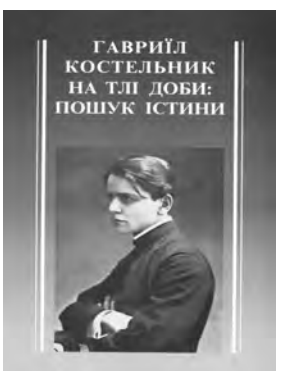

Збірник містить доповіді та повідомлення вчених: філологів, філософів, істориків, релігієзнавців — на науковій конференції “Гавриїл Костельник на тлі доби: пошук істини”, присвяченій 100-й річниці виходу збірки поезії Гавриїла Костельника “З мойого волала”, яка відбулась 4—5 листопада 2004 року в Новому Саді (Сербія і Чорногорія).

Тексти публікуються в авторській редакції.

Скоць Андрій. Шевченкознавчі студії: Декалог: Монографія. — Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. — 204 с.

Монографія присвячена актуальним проблемам шевченкознавства. Складовими частинами дослідження є монографічні теми, в яких подано мікроаналіз Шевченкових поем "Катерина", "Наймичка", "Сон" ("У всякого своя доля..."), і теми оглядові, де розглянуто Т. Шевченка в ранній "добі романтичного націоналізму", досліджено Шевченків тайнопис, його поетику умовчань, незримі субстанції художності ("рядки незримі") — емоційно-психологічні паузи, т. зв. апосіопези в "Кобзарі" й славнозвісні Шевченкові образи-символи — співця Кобзаря, Слова, Волі, Дніпра, його астральні дивосвіти — поетичні образи Сонця, Місяця, Зір. Книжка новаторська, високонаукова, талановита.

Яремчук Ірина. Під знаком вогню: Генетичний контекст та естетична природа поезії УПА: Монографія. — Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2006. — 212 с.

Монографію присвячено комплексному осмисленню поезії учасників українського національно-визвольного руху 40-50-х р. XX ст. Погляд на неї як на окремий мистецький феномен скристалізовується через застосування принципу історизму із біографічним, бібліографічним, психологічним, комплексно-системним методами та елементами "літературно-портретної" форми. Діахронні й синхронні типологічні зіставлення поезії з подібними явищами в інших літературах творять її генетичний контекст.

Куліш Пантелеймон. Повість про український народ / Упорядник та автор вступної статті Василь Івашків; переклад з російської Ярослави Приходи. — Львів: Літопис, 2006. — 228 с.

У "Повісті про український народ" (1846) П. Куліша стисло викладено історію України від початків козацтва до XIX ст. Особливістю твору є внутрішня полемічність, виразна та послідовна національно-патріотична позиція автора, акцентування на головних віхах нашої минувшини. Це перевидання "Повісті про український народ" — перше за 160 років після виходу у світ.

Апокріфи і лєґенди з українських рукописів / Зібрав, упорядкував і пояснив др. Іван Франко: Репринтне видання. — Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2006. — 700 с.

П'ятитомний корпус "Апокріфи і лєґенди з українських рукописів. Зібрав, упорядкував і пояснив др. Іван Франко" (Львів, 1896-1910) — вершинний здобуток української науки у виданні й осмисленні апокрифічної літератури — викликав значний резонанс в європейських наукових колах, був оцінений як найвизначніша слов'янська збірка апокрифів.

Галицько-руські народні приповідки: У 3-х томах / Зібрав, упорядкував і пояснив др. Іван Франко: 2-е вид. — Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. — 832 с.

У виданні презентовано величезний пласт українського галицького мудрослів'я (прислів'я, приказки, порівняння, прикмети, примовки, "мудрування" тощо — понад 30 тис. зразків) із коментарями й поясненнями Івана Франка. Для фахівців-філологів, культурологів, фольклористів, етнографів, викладачів, учителів, студентів і всіх, хто цікавиться культурою українців.

Драгоманов Михайло. Нові українські пісні про громадянські справи (1764—1880) / Вступна стаття, текстологічне опрацювання й коментар Михайла Чорнописького. — Львів: Літопис, 2006. — 280 с.

Унікальна фольклористично-історіографічна монографія Михайла Драгоманова (1841—1895) уперше видана автором у Женеві 1881 р. у вільних від російської цензури умовах. Друге видання вийшло в Києві 1918 р. за УНР, але за більшовицької окупації України ці малотиражні видання були практично знищені і нині в книгозбірнях України є раритетні або відсутні, як й у вузівськихї бібліотеках. На багатому фольклорному ліро-епосі, документах, наукових працях істориків європейських країн, архівних матеріалах дослідник висвітлив правдиву історію суспільно-політичного життя соборної України всупереч фальшуванням імперських історіографів-українофобів.

Салига Тарас. Всесвіт, гори і він. Петро Скунць. — Ужгород: Ґражда, 2007. — 120 с.

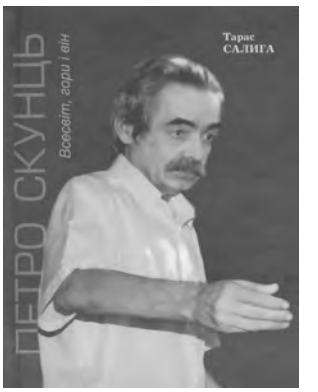

Ці статті не передбачалось друкувати разом. Та несподівано Петра Скунця не стало — залишилась його могутня творчість і спогади наших душ. А ще — у періодичних виданнях розсипано адресовані письменникові згадки, відгуки, рецензії, статті. Є окремі книги та дисертації. Звісно, час писатиме його портрет найправдивішим словом. А сьогодні трійцю статей, що з'являлись у різний час, об'єднано в маленьку книжечку пам'яті про великого поета й велику людину.

Василькевич Галина. Юріївська народнопоетична творчість: проблема семантики і жанрової специфіки: Монографія. — Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. — 224 с.

У монографії на основі комплексного вивчення юріївської календарно-обрядової творчості (прислів'їв, приказок, примовок, замовлянь, повір'їв, обрядових пісень), агіографічної літератури, іконографії досліджено генеалогію образу св. Юрія-змієборця. Простежено еволюцію його образотворення в українській словесності від міфологічних уявлень до народнопоетичної та художньо-літературної естетизації образу. З функціонально-семантичного погляду осмислено специфіку юріївських пісень у жанровій системі календарно-обрядової поезії, визначено їхню естетичну вартість, з'ясовано властиві ознаки поетики.

Сеник Любомир. De rebus publikus: Статті та есе. — Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2007. — 228 с.

У книжці зібрано публікації автора впродовж багатьох років. У них порушені актуальні суспільно-політичні проблеми, зокрема теоретичні питання національної ідеї, реалізація якої охоплює державне становлення, розвиток культурно-духовної сфери, демократії як чинника утвердження державності. Автор наголошує на підходах до державотворчих справ із позицій національної ідеї, тим самим увиразнюючи одну з головних концепцій Івана Франка, згідно з якою політика і практика суспільних сил мають керуватися винятково інтересами нації.

Дмитро Туптало у світі українського бароко: Збірник наукових праць / За редакцією професора Богдани Криси. — Львів: Артос-Апріорі, 2007. — 328 с.

Уперше в українській науці творчість Дмитра Туптала стала об'єктом усебічного аналізу, в процесі якого відкривається не лише яскрава, глибока та неповторна людська особистість, а й нові перспективи у сприйнятті й осмисленні духовного й художнього досвіду українського бароко. Повнота висвітлення різних граней життя й діяльности автора "Житій Святих", згуртування навколо постаті Дмитра Туптала дослідників різного профілю надає збірникові статей монографічного характеру.

Сеник Любомир. Студії ліричної драми Івана Франка "Зів'яле листя". — Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. — 168 с.

У дослідженні зосереджено увагу на різних аспектах ліричної драми Івана Франка в контексті філософських та естетичних зацікавлень автора, а також на характерних тенденціях того часу, скерованих на оновлення словесного живопису. Глибокий психологізм, яким пройнята вся образна система ліричної драми, проникнення поета у внутрішній світ героя, що водночас творить образ коханої, котра, проте, не поділяє його почуття, дає змогу інтерпретувати "рух" поетичного слова у просторі цих драматичних взаємин.

Салига Тарас. Франко — Каменяр. — Ужгород: Ґражда, 2007. — 128 с.: іл.

Автор пропонує читацькій увазі статті, що недавно (2006 р.) з'являлись у періодичній пресі як заперечення поширюваної надуманої тези "Франко — не каменяр". Опубліковано їх під всенародною назвою "Франко — Каменяр!" Замість післямови подано уривок тексту видатного українського художника Івана Труша "Іван Франко і наша суспільність", який він дев'яносто п'ять років тому оприлюднив у газеті "Діло" (18 вересня 1912 року) у зв'язку з тогочасними нападами на поета. На жаль, як і тоді (у цьому випадку Івану Трушеві), так і сьогодні доводиться спростовувати фальшиві "концепції франкознавства".

Пилипчук Святослав. "Галицько-руські народні приповідки": пареміологічно-пареміографічна концепція Івана Франка. — Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. — 219 с.

У книжці проаналізовано пареміологічні та пареміографічні ідеї Івана Франка, зосереджено увагу на їх реалізації у фундаментальному тритомному описово-аналітичному корпусі "Галицько-руські народні приповідки".

Будний Василь, Ільницький Микола. Порівняльне літературознавство: Підручник. — К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2008. — 430 с.

Ця книжка, що вже пройшла апробацію як навчальний посібник, висвітлює теоретичні та методологічні питання порівняльного літературознавства — курсу, який слухають студенти-бакалаври й магістри гуманітарних факультетів. Вона охоплює широкий діапазон понять, концепцій і методик класичної та сучасної компаративістики, які дають філологові надійні інструменти для поглибленого пізнання національного письменства в міжлітературних і міжкультурних контекстах крізь призму генетичних, контактних, типологічних, інтертекстуальних підходів, постколоніальних та імагологічних студій.

Гірняк Мар'яна. Таємниця роздвоєного обличчя: Авторська свідомість в інтелектуальній прозі Віктора Петрова-Домонтовича. — Львів: Літопис, 2008. — 286 с.

Проблему авторської свідомості досліджено на прикладі творчості Віктора Петрова-Домонтовича — однієї з найзагадковіших постатей в історії української літератури XX століття. Висвітлено дискусійні питання сучасного літературознавства: який зв'язок між письменником як реальною особою та автором як текстуальною стратегією; чи може читач розшифрувати авторські думки; які "сліди" присутності автора в тексті? Простежено співіснування різних "я" в інтелектуальній прозі письменника, манеру викладу й побудови його романів та оповідань, жанрово-стильову специфіку, а також образну систему художніх творів митця, які формують особливий світ Домонтовичевого Авторотексту.

Українська фольклористика: Словник-довідник / Укладання й загальна редакція Михайла Чорнопиского. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. — 448 с.

Це перший в Україні словник-довідник про національні скарби усної народної словесності (фольклор) із поясненням фольклористичної, етнографічної, етномузикологічної й культурологічної термінології, довідками про етнографічні регіони, жанри фольклору, українознавчі наукові центри й осередки, визначні видання скарбів українського фольклору.

Словник-довідник як підручна книжка конче потрібний науково-педагогічним, культосвітнім працівникам, учителям, журналістам, молоді, що навчається у вищій і середній школах, широкому колу читачів, які бажають збагатити себе знаннями про традиційну народну культуру й музично-поетичне мистецтво.